

«Δημιουργώντας γέφυρες στο εξωτερικό για τους νέους»

Πηγή:	ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ	Σελ.:	8	Ημερομηνία έκδοσης:	08-04-2025
Αρθρογράφος:	Επιφάνεια		610.32 cm ²	Κυκλοφορία:	14860
Θέματα:	ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ				

Ελένη Χατζή, καθηγήτρια στο Ελβετικό Ομοσπονδιακό Ινστιτούτο Τεχνολογίας της Ζυρίχης

«Δημιουργώντας γέφυρες στο εξωτερικό για τους νέους»

Συνέντευξη στην **ΤΑΣΟΥΛΑ ΕΠΤΑΚΟΙΛΗ**

Εκπρόσωποι του ακαδημαϊκού, του επιχειρηματικού και του επενδυτικού χώρου – από τα Πανεπιστήμια Harvard και Johns Hopkins μέχρι την Google DeepMind, την Εθνική Τράπεζα και το Boston Consulting Group – θα συναντηθούν για έναν διάλογο που αποσκοπεί στη δημιουργία του κατάλληλου οικοσυστήματος στην Ελλάδα, στο οποίο αυτοί οι «κόσμοι» θα συνυπάρχουν αρμονικά και θα συνεργούν με πυλώνα την καινοτομία. Αυτό είναι το θέμα της ημερίδας που διοργανώνει στις 9 Μαΐου στην Αθήνα, για λογαριασμό του Ελληνικού Ινστιτούτου Προηγμένων Μελετών (HIAS), η Ελένη Χατζή, καθηγήτρια στο Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών, Μηχανικών Περιβάλλοντος και Τοπογράφων στο Ελβετικό Ομοσπονδιακό Ινστιτούτο Τεχνολογίας.

«Στην Ελλάδα έχουμε πολύ δυνατή εκπαίδευση, η οποία καλύπτει ένα ευρύτατο φάσμα γνώσεων. Οι απόφοιτοι των πανεπιστημίων μας έχουν εντυπωσιακά γερά βάσεις, συχνά είναι πιο επαρκείς από πτυχιούχους ακόμα και φημισμένων ευρωπαϊκών ή αμερικανικών ακαδημαϊκών ιδρυμάτων. Το πρόβλημα είναι ότι αυτή η δυναμική συνήθως ανακόπτεται μετά το πτυχίο, γιατί δεν υπάρχει το “γόνιμο” σε στασιμότητα», λέει στην «Κ» η κ. Χατζή από το γραφείο της στη Ζυρίχη. «Αυτό προσπαθούμε να ανατρέψουμε, δημιουργώντας γέφυρες με το εξωτερικό: να δώσουμε σε νέους με γνώσεις, ιδέες και ικανότητες».

Και αυτή η πρωτοβουλία του HIAS είναι εθελοντική – όπως όλες όσες έχουν πραγματοποιηθεί από την ίδρυσή του, το 2021, από Έλληνες της διασποράς, που επιθυμούν η γνώση και η εμπειρία τους να αξιοποιηθούν στην πατρίδα τους. «Προσδοκάμε να προσφέρουμε σε όποιο πεδίο μπορούμε να φανούμε χρήσιμοι και, στη συγκεκριμένη περίπτωση, να μοιραστούμε την εμπειρία μας για το πώς “μεταφράζονται” πρωτοποριακές έρευνες και επισημονικές ανακαλύψεις σε επιτυχημένα επιχειρηματικά εγχειρήματα: για το πώς θα υπάρξει μια νέα δυναμική για την επιχειρηματικότητα στη χώρα μας», εξηγεί η συνομιλήτριά μου.

Απέναντι στις παθογένειες

Με δεδομένες όμως τις διαχρονικές παθογένειες του ελληνικού συστήματος, μήπως ακούγονται λίγο ρομαντικά όλα αυτά; Μήπως μοιάζουν με ευκολόγιο; «Δεν έχετε άδικο που σκέφτεστε έτσι», παραδέχεται η Ελένη Χατζή. «Όμως τα εμπόδια που ψάχνει η ελληνική πραγματικότητα δεν πρέπει να μας αποτρέπουν από το να παλέψουμε για να τα ξεπεράσουμε. Στόχος μας είναι να αποδείξουμε ότι η καινοτομία δεν έχει γεωγραφικά όρια. Αν κάποιος θέλει να έρθει σε επαφή με Έλληνες επιστήμονες του εξωτερικού και με το ευρύτερο δίκτυο που εκπροσωπούν, καθώς και στον τομέα του, αυτό είναι εφικτό, αρκεί να υπάρξει κάποιος μηχανισμός που θα διευκολύνει αυτή την αλληλεπίδραση. Σήμερα δεν υφίσταται, αλλά το HIAS προσπαθεί να θέσει τα θεμέλια. Η Ελβετία είναι από τις χώρες που μπορούν να αποτελέσουν παράδειγμα, γιατί διαθέτει τέ-

«**Στόχος μας** είναι να αποδείξουμε ότι η καινοτομία δεν έχει γεωγραφικά όρια», λέει η Ελένη Χατζή για τη δράση του Ελληνικού Ινστιτούτου Προηγμένων Μελετών.

«**Θέλουμε να μοιραστούμε την εμπειρία μας για το πώς “μεταφράζονται” πρωτοποριακές έρευνες και επισημονικές ανακαλύψεις σε επιτυχημένα επιχειρηματικά εγχειρήματα.**»

τοιους μηχανισμούς. Το κράτος έχει επενδύσει στη διασύνδεση ερευνητών, εταιρειών και επενδυτών, υπάρχουν ειδικά funds γι' αυτόν τον σκοπό. Όλα αυτά έγιναν στην πορεία μερικών δεκαετιών, αλλά από κάπου ξεκίνησαν. Μια τέτοια αρχή επιδιώκουμε και εμείς. Θα δείξουμε ένα δρόμο, μακάρι να μας ακολουθήσουν και άλλοι και, κυρίως, η πολιτεία».

Γεννήθηκε και μεγάλωσε στον Κολωνό. Ο πατέρας της ήταν φυσικός, η μητέρα της μοδίστρα. «Εκείνος με έκανε να αγαπήσω την επιστήμη, εκείνη μου κρατούσε τα βιβλία για να διαβάσω για τις Πανελλήνιες και επέμενε μέχρι να βεβαιωθεί ότι ήμουν επαρκώς προετοιμασμένη», λέει η Ελένη Χατζή. Αποφοίτησε από το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών του ΕΜΠ και έφυγε για τις ΗΠΑ για διδακτορικό στη χρήση αισθητήρων για την επιτήρηση της δομικής υγείας των κατασκευών (πώς επιδρά στα κτίρια η γήρανση, για παράδειγμα). Στη συνέχεια βρέθηκε στην Ελβετία. «Δεν είχα σκοπό να μείνω, απλώς συνέβη. Ίσως γιατί εδώ υπάρχουν όλα όσα χρειάζεται ένας ακαδημαϊκός για να κάνει έρευνα ακριβώς όπως το επιθυμεί. Τα πάντα λειτουργούν άψογα και στην επαγγελματική ζωή, και στην καθημερινότητα. Γι' αυτό και είναι δύσκολο να επιστρέψω στην Ελλάδα, όσο κι αν θα το ήθελα: θα έβρισκα πολλούς περιορισμούς...».

Επικαλούμαι μία ακόμη ιδιότητα της, της προέδρου της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας Αιολικής Ενέργειας (EAW), το ευρωπαϊκό δίκτυο των ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων που ασχολούνται με την έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την εκπαίδευση στο αντικείμενο της αιολικής ενέργειας) για να συζητήσουμε και αυτό το θέμα. Η κ. Χατζή συμφωνεί ότι στην Ελλάδα οι ανεμογεννήτριες παραμένουν δαιμονοποιημένες για σημαντικό ποσοστό των πολιτών. «Μολονότι εμείς δεν ασχολούμαστε με την παραγωγή ενέργειας, αλλά επιτηρούμε τις ανεμογεννήτριες ως κατασκευές, εξετάζουμε δηλαδή

αν επιβαρύνονται λόγω χρήσης, σε ποιο βαθμό και τι σημαίνει αυτό για την απόδοσή τους, είναι γεγονός ότι η δυσπιστία βρίσκεται πρόσφορο έδαφος στα κενά: σε μελέτες που γίνονται βεβαιωμένα και όχι σε βάθος και δεν πείθουν για την αξιοπιστία τους. Δεν πρέπει να φοβόμαστε τις ανεμογεννήτριες, είναι πολύτιμες σε χώρες όπως η δική μας, φτάνει, με εμπειριστάτωμένες έρευνες, να επιλέγονται οι κατάλληλοι χώροι για την τοποθέτησή τους».

Η τεχνητή νοημοσύνη

Στην ημερίδα του Μαΐου η τεχνητή νοημοσύνη θα είναι από τα θέματα που θα κυριαρχήσουν στη συζήτηση. «Αν το δούμε ρεαλιστικά, είναι αναπόφευκτο να σαρώσει τα πάντα στο πέρασμά της. Ο ανιψιός μου που είναι μαθητής στο Λύκειο, φτιάχνει μέσω του ChatGPT ιστοσελίδες χωρίς να έχει καμία γνώση και το βλέπει και με επιχειρηματική προοπτική! Δεν μπορούμε ούτε να ανταγωνιστούμε την τεχνητή νοημοσύνη ούτε να την απαγορεύσουμε. Οφείλουμε όμως να μάθουμε στα παιδιά και στους νέους μας να την χρησιμοποιούν με παραγωγικό τρόπο, όχι ως... λυσάρι και μάλιστα με λύσεις που αρκετές φορές οι ίδιοι δεν καταλαβαίνουν», επισημαίνει η Ελένη Χατζή. «Είναι επιτακτική ανάγκη να μπουν όρια στην ΑΙ, τα οποία δεν είναι ξεκάθαρα, και να δημιουργηθούν πρωτόκολλα, τα οποία δεν υπάρχουν. Και κυρίως να εισαγάγουμε σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης μια κουλτούρα αξιοποίησης τέτοιων τεχνολογικών εργαλείων και όχι αλόγιστης χρήσης τους. Κι αυτό είναι πάρα πολύ δύσκολο, μια και οι άνθρωποι είμαστε επιρρεπείς στην ευκολία...».